

ב. פר הבא בשמיני; לדברי רבי מפיסס עליו כל המשמרות, כבשאר הרגלים. וחכמים אומרים, אחת משתי משמרות שלא שלשו בפרי החג עושה אותו. ומפיסס עליו בין שניהם.
נראה מדברי הרמב"ם (תמידין ומוספין ז') שפסק כרבי (ע' לחם משנה; שפת אמת לקוטי הלכות ושעורי הגריד"ס).

[אמר רבי אלעזר: אותם שבעים פרים כנגד שבעים אומות. פר יחידי כנגד אומה יחידה. משל למלך...
אמר רבי יוחנן: אוי להם לעובדי כוכבים שאבדו ואין יודעים מה שאבדו, בזמן שבית המקדש קיים מזבח מכפר עליהם ועכשיו מי מכפר עליהם].

דפים נה – נו

קו. קרבנות הבאים ברגל, אלו מהם היו כל המשמרות שוות בהם ואלו היו שייכים למשמר שזמנו קבוע?

קרבנות הבאים כל ימות השנה, כגון תמידים נדרים ונדבות (ומוספי שבת. תוספתא), פר העלם דבר של ציבור ושעירי עכו"ם, עולות קיץ המזבח (וכן חטאות ואשמות של יחידים) – זוכה בהם המשמר שזמנו קבוע.

קרבנות הבאים מחמת הרגל, כגון מוספי החג ושלמי חגיגה ועורות של עולות ראייה – כל המשמרות שוות בהם (וכי יבא הלוי מאחד שעריך... (בשעה שכל ישראל נכנסים בשער אחד) ובא בכל אות נפשו אל המקום אשר יבחר ה', ושרת בשם ה' אלקיו ככל אחיו הלויים העמדים שם לפני ה'. והזוכה בעבודת הקרבן זוכה באכילתו ובעורו שנאמר הכהן אשר יכפר בו לו יהיה. והכהן המקריב את עלת איש עור העלה אשר הקריב לכהן לו יהיה).

חילוק לחם הפנים בשבת שבתוך הרגל – כל המשמרות שוות בו (חלק כחלק יאכלו – חילוק אכילה שוה בכלם כחילוק עבודה שנתרבה לעיל).

א. שלמי שמחה; מדברי הרש"ש משמע שאם באו מנדרים ונדבות – שייכים למשמר שזמנו קבוע, ואם לאו – באים מחמת הרגל וכולם חולקים בשוה.
ב. קרבנות ראש השנה, זוכה בהם רק המשמר שזמנו קבוע (עפ"י רש"ש).

דף נו

קז. א. ברכת הסוכה וברכת הזמן – מה קודם?

ב. למי מתחלק לחם הפנים בשבתות השנה ובשבתות הסמוכות ליום טוב? היכן היו הכהנים חולקים את הלחם?
ג. יום טוב של עצרת שחל בשבת – מה קודם, חלוקת לחם הפנים או שתי הלחם?
ד. מי זוכה בקרבנות השבת, משמר היוצא או משמר הנכנס?

א. רב אמר: סוכה ואחר כך זמן (אם לא בירך זמן בשעת עשיית הסוכה ומברך כשנכנס לישב בה) – חובת היום עדיפה [ואף על פי שברכת הזמן תדירה. ואפילו לבית הלל שאמרו להקדים ברכת היין לקידוש היום, הרי שהתדיר קודם – דוקא שם שהיין גורם לקידוש שייאמר אבל ברכת הסוכה אינה מותנית בברכת הזמן הלכך מברך על הסוכה תחילה שהיא חובת היום]. וכן אמר רב ששת בריה דרב אידי. וכן מסקנת ההלכה.
רבה בר בר חנה אמר: זמן ואחר כך סוכה [שתדיר קודם. ואפילו לבית שמאי המקדימים ברכת הקידוש ליין, דוקא שם שהיום גורם ליין שיבוא אבל כאן גם ללא סוכה אומרים 'זמן']. וכן דרש רב נתמן בר רב חסדא.

כאמור הלכה שברכת הסוכה קודמת לברכת הזמן. ונחלקו הפוסקים ביום טוב שני של גלויות; יש אומרים שברכת הזמן קודמת שהרי אינה באה על הסוכה כי כבר ברח עליה מאתמול, אלא על עיצומו של יום באה. ויש חולקים. ומי שרוצה לנהוג לומר לעולם סוכה ואח"כ זמן – אין מוחזים בידו (עפ"י משנ"ב באה"ל ושעה"צ תרסא תרמג. ומנהג הגר"א ז"ל לברך סוכה ואח"כ זמן גם בליל שני, וכן נהג הגר"ח ז"ל מברסק. עפ"י שיעורי הגר"ד"ס).

ב. לחם הפנים מתחלק בין כהני המשמר היוצא והמשמר הנכנס; שש חלות לזה ושש לזה. רבי יהודה אומר: הנכנס נוטל שבע [בשכר הגפת דלתות שמגיף מה שפתח המשמר היוצא] והיוצא נוטל חמש. הלכה כתנא קמא.

שבת הסמוכה ליום טוב – כל המשמרות שוות בחילוק לחם הפנים. כיון שאי אפשר לבוא ולצאת בשבת, תקנו חכמים שיהא דינם כשבת שבתוך הרגל. היה יום אחד מפסיק בין שבת ליום טוב – משמר שזמנו קבוע נוטל עשר חלות (חמש ליוצא וחמש לנכנס) ושאר המשמרות המתעכבים שם (או המקדימים. ע' מרומי שדה) מתחלקים בשתי חלות (עפ"י רש"י).

הרמב"ם (תמידין ד,יג) פרש שאם היה יום חול אחד בין שבת ליום טוב, המשמר היוצא נוטל עשר חלות והנכנס נוטל שתים, מפני שלא נשאר להם לעבוד לברם אלא יום אחד ומתעצלים ואין באים אלא מעט.

כהני משמר הנכנס חולקים בצפון (שהוא עיקר בקדשים) והיוצא בדרום. משמרת בילגה חולקת בדרום וישבב הסמוכה לה מלפניה – לעולם בצפון, משום מעשה שהיה בבילגה קנסוה, כמבואר בגמרא.

ג. בגמרא דייקו מלשון משנתנו שחילוק לחם הפנים קודם לשתי הלחם ('הילך מצה הילך חמץ'), והביאו מהברייתא מחלוקת תנאים בדבר, ולאבא שאול חילוק שתי הלחם קודם. וכן סובר רב שחובת היום עדיפה מדבר אחר אפילו הוא תדיר יותר.

בתוס' מבואר שלהלכה אין הדבר ברור, כי יש לומר שאף על פי שאנו נוקטים סוכה ואחר כך זמן שחובת היום קודמת, אפשר שגם לחם הפנים נחשב חובת היום והוא קודם – כסתם משנתנו. והרמב"ם השמיט דין זה (ע' משנה למלך כלי המקדש ד,ה; גודע ביהודה קמא או"ח לט; שפת אמת; העמק שאלה קנד; שבט הלוי ח"א לו,ז). ויש מי שבאר שלשית הרמב"ם איזה מהם שירצה יקדים (עפ"י ברכת מרדכי ח"ב לב). ובלקוטי הלכות נקט להלכה ששתי הלחם קודם.

ד. שנו בברייתא: משמרה היוצאת עושה תמיד של שחר ומוספים. משמרה הנכנסת עושה תמיד של בין הערבים ובזיכים. ומכאן השיבו על דברי רב יהודה שאמר: במוספים חולקים.

סילוק הלחם וסידורו נעשה על ידי ארבעה ארבעה כהנים; שנים ממשמרה היוצאת (הם המסלקים. עפ"י לקוטי הלכות) ושנים ממשמרה הנכנסת (הם המסדרים הלחם החדש), וכהני שתי המשמרות חולקים בלחם כנ"ל.

מלשון הרמב"ם (תמידין ומוספין ד,ט) יש לדייק שהמשמר היוצא הוא המקטיר את הבזיכים (וכ"כ בלקוטי הלכות). [ולפי"ז 'ובזיכין' הוא מאמר מופסק, כאומר: יש כאן עוד הקטרת בזיכין, אבל לא פירש את מקטירם]. אך יש מקום לומר שסידור לחם הפנים וסידור הבזיכים היה עושה המשמר הנכנס. 'וכל זה צריך רב' (עפ"י חזון איש מנחות סוס"י לו).